

ЕКЗЕКУТИВНИ СПОСОБНОСТИ И СИНДРОМА С ДЕФИЦИТ НА ВНИМАНИЕ И ХИПЕРАКТИВНОСТ

Богдана Александрова

Институт за изследване на населението и човека – БАН

bogy_alexandrova@yahoo.com

Резюме. *Изучаването на дефицитите в екзекутивните способности при деца със Синдрома с дефицит на вниманието и хиперактивност (СДВХ) има дълга история. То се основава на наблюдението, че поведението им прилича на установените поведенчески симптоми при екзекутивна дисфункция – те са разсеяни, импулсивни, имат затруднения в контрола на потискането, в планирането и организирането на действията си, както и проблеми с регулиране на собственото поведение. Настоящата работа представя някои от утвърдените теоретични механизми, данни от невроизобразителни изследвания на мозъчните структури и тяхното съзряване, както и съвременните невропсихологични теории, които свързват синдрома с екзекутивна дисфункция. Подробно е описано възникването на нова парадигма, според която екзекутивните способности и тяхното непълноценно развитие са в основата на синдрома и която разглежда индивида със СДВХ в доста по-различна светлина: като дете, юноша или възрастен, мъж или жена, който страда от това на разстройство на развитието с хронични трудности, които постоянно подпохват усилията за справяне в ежедневието.*

Ключови думи: Синдром с дефицит на вниманието и хиперактивност; екзекутивни способности; избирателно внимание; потискане на отговора; работна памет; невропсихологични тестове; невроизобразителни изследвания при СДВХ.
